

Spreekbeurt over typen

Introductie:

Hallo, mijn spreekbeurt gaat over typen. Op school leren we lezen en schrijven, maar de meeste teksten worden getypt. Ik ga hier iets meer over vertellen, want ik heb een typecursus gevolgd bij de Typetuin.

Aan het einde van de spreekbeurt hebben we een kleine quiz.

De 3 'revoluties' van typografie:

Over heel de wereld worden er ruim 90 schriftsoorten gebruikt als notatiesysteem voor taal. Dit zijn bijvoorbeeld het Westerse schrift (ABC) of het Chinese schrift.

亲 親 ouder

药 藥 medicijn

钱 錢 geld

Voordat mensen naar elkaar konden schrijven maakten ze tekeningen zoals de grotschilderingen van holbewoners.

In de typografie kennen we 3 grote 'revoluties':

De eerste revolutie was het ontstaan van het schrift. Rond 1500 voor Christus was het eerste alfabet uitgevonden. Deze revolutie betekende ook de overgang van de prehistorie naar de historie. Toen mensen het schrift uitvonden konden ze met elkaar communiceren zonder met elkaar te hoeven praten door bijvoorbeeld een brief te schrijven. Het maakt niet uit waar ter wereld je bent of hoe laat het is, zolang je het schrift kent kun je de boodschap altijd lezen.

De tweede revolutie was de uitvinding van de boekdrukkunst (rond 1456). Tekst werd opeens toegankelijk voor veel meer mensen. Er verschenen veel meer teksten en deze werden ook betaalbaarder. Dat kwam omdat boeken nu snel gedrukt konden worden en niet meer met de hand geschreven hoefden te worden. In alle lagen van de bevolking wilde men leren lezen en schrijven en zo ontstonden er meer scholen en leraren. Wist je trouwens dat de bijbel het eerste gedrukte boek ooit is.

De derde en laatste revolutie is de digitalisering. Dankzij de uitvinden van computers kunnen we veel meer teksten maken dan eerst en deze ook veel makkelijker delen met elkaar. Veel mensen leren nu behalve lezen en schrijven ook typen.

Ontstaan van de typemachine en het toetsenbord:

Na de uitvinding van de boekdrukkunst, maar voor de uitvinding van de computer werd de typemachine uitgevonden (in 1867). De uitvinders waren de Amerikanen Christopher Sholes & Carlos Glidden. Zij noemden de typemachine 'Type-Writer', omdat een 'type' een onderdeel was van de boekdrukmachine. Dit was een gegoten letter aan een steeltje wat tegen een carbon papier sloeg en zo een afdruk op papier achterliet.

Het toetsenbord van de typemachine stond eerst op alfabetische volgorde, maar sommige letters werden zo vaak gebruikt dat deze steeds tegen elkaar aanbotsten. Daarom plaatste Sholes & Glidden sommige letters op andere plaatsen en zo ontstond het QWERTY toetsenbord. Dit toetsenbord is genoemd naar

de eerste 6 letters van de linker bovenkant. Behalve het QWERTY toetsenbord, gebruiken de Duitsers het QWERTZ toetsenbord en de Belgen het AZERTY toetsenbord. Het QWERTY toetsenbord is zo bekend dat er zelfs een planeet naar is vernoemd, de planeet QWERTY. Wist je trouwens dat er op de F en de J een reliëfstreepje zit? Dan kun je zonder te kijken voelen waar je vingers staan.

Sinds de introductie van tablets hebben onderzoekers een nieuwe indeling bedacht voor het toetsenbord op de tablet, de kalq-indeling. Omdat veel mensen een tablet met 2 handen vasthouden typen ze vaak met hun duimen. Het kalq-toetsenbord is speciaal ontwikkeld om snel met je duimen te kunnen typen.

Ontstaan van de computer:

De eerste computer ooit werd gebouwd in 1939 door Konrad Zuse en was eigenlijk een hele grote rekenmachine. Zuse was een vliegtuigbouwer en moest vaak moeilijke berekeningen maken zodat het vliegtuig kon vliegen. Hij wilde dat er een makkelijkere manier was om deze berekeningen te maken en kwam zo op het idee van de computer. De computer die hij maakte was zo groot als een kamer en had nog geen muis, toetsenbord of beeldscherm. Hij bestond uit heel veel schakelaars en lampjes. De moderne computers zijn veel kleiner en 600 keer sneller.

Gebarentaal, braille en morsecode:

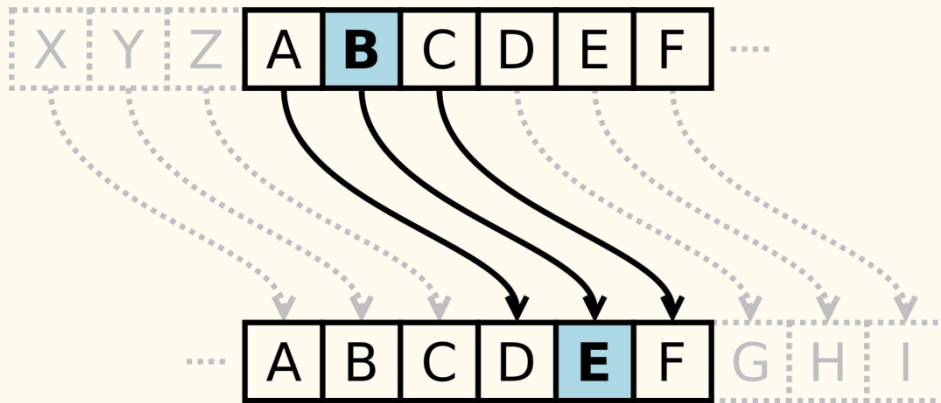
Voor mensen die niet kunnen horen of praten is er de gebarentaal uitgevonden. Gebarentaal werkt door gebaren te maken met je handen. Deze taal is in elk land verschillend net zoals een normale taal.

Voor mensen die blind zijn is er ook een andere taal uitgevonden, Braille. Braille is een schrift dat bestaat uit kleine puntjes. Blinde mensen kunnen dan met hun vingers verschillende vormen voelen en weten zo welk woord dat betekent.

Om vroeger berichten op afstand te versturen gebruikten men morsecode. Dit is uitgevonden in 1835 door Samuel Morse en werd vooral gebruikt in de zeevaart. Het morse alfabet bestaat uit verschillende korte en lange tonen. Deze werden doorgestuurd met een toeter of lamp. De meest belangrijke morsecode is S.O.S. Deze bestaat uit 3 korte, 3 lange en weer 3 korte tonen.

Geheimschrift:

Spionnen schrijven heel vaak in geheimschrift, zodat vijanden niet weten wat ze plan zijn. Er zijn heel veel verschillende vormen van geheimschrift. Om deze te ontcijferen heb je een sleutel nodig. Deze sleutel geeft aan welke letters worden bedoeld met welke tekens. Julius Ceasar draaide de letters van het alfabet om voor zijn geheimschrift. Een B betekende bijvoorbeeld een E.

Schrijven als kunstvorm:

Ondanks dat veel mensen tegenwoordig typen, zijn er ook nog mensen die liever schrijven. Deze mensen doen vaak aan Kaligrafie. Mensen die aan kaligrafie doen proberen zo mooi mogelijk te schrijven. Vooral in Japan werd er veel aan kaligrafie gedaan, omdat het erg belangrijk was om de tekens duidelijk weer te geven.

Spellingsalfabet:

Om een woord te spellen wordt vaak het spellingalfabet gebruikt. Want als je normaal speld kunnen sommige letters hetzelfde klinken zoals de N en M. Bij het spellingalfabet worden namen gebruikt voor letters om duidelijker te maken welke letter bedoeld wordt. Het bekendste spellingalfabet is die van de NAVO. Misschien heb je er ooit wel van gehoord.

A Alfa	H Hotel	O Oscar	V Victor
B Bravo	I India	P Papa	W Whisky
C Charlie	J Juliett	Q Quebec	X X-ray
D Delta	K Kilo	R Romeo	Y Yankee
E Echo	L Lima	S Sierra	Z Zulu
F Foxtrot	M Mike	T Tango	
G Golf	N November	U Uniform	

Blind leren typen met 10 vingers:

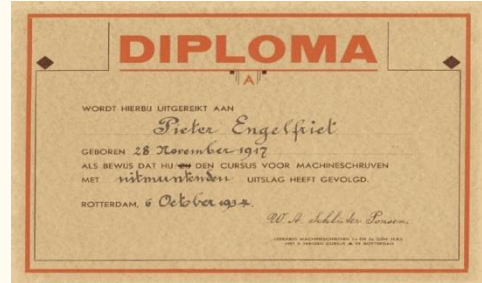
Wist je dat het blind typen is uitgevonden door Frank Edwin McGurkin. Hij wilde razendsnel leren typen en gebruikte daarom al zijn vingers en hoefde naar veel oefenen niet eens meer naar het toetsenbord te kijken.

Om blind te leren typen moet je ongeveer 15 tot 20 uur oefenen. Je leert stap voor stap steeds meer toetsen te vinden zonder dat je naar het toetsenbord hoeft te kijken. Je begint met de basis rij voor je vingers, terwijl je duimen op de spatiebalk rusten. Je linker wijsvinger voelt het reliëfstreepje op de F en je rechter wijsvinger die op de J. In het begin gaat het heel langzaam, maar na een tijdje kun je typen zonder dat je hoeft na te denken waar de letters staan.

Het halen van een typediploma:

Voor het halen van een typediploma moet je 7 minuten blind kunnen typen en meer dan 100 aanslagen per minuut halen. Hierbij tellen de spaties ook mee en de hoofdletters zelfs 2 keer, omdat je ook de schift toetst ingedrukt moet houden. Verder moet je 99% van de aanslagen goed hebben.

Internationaal is 5 aanslagen per minuut hetzelfde als 1 WPM (Woorden Per Minuut). Als je niet blind kunt typen zijn je aanslagen per minuut ongeveer 100-140. Maar als je wel blind kunt typen kun je opeens wel 200-300 aanslagen per minuut halen.

Het wereldrecord typen staat op naam van Amerikaanse, Stella. Zij haalde 1080 aanslagen in een minuut.

Typehouding:

Behalve snel en blind leren typen is het ook belangrijk om een goede typehouding aan te leren. Dat zorgt ervoor dat je minder snel last krijgt van je armen, nek en rug. Het hebben van een goede houding wordt ook wel ergonomie genoemd.

Quiz:

Als er geen vragen meer zijn kun je een paar quiz vragen stellen aan de klas zoals:

- Wanneer was de eerste typemachine uitgevonden?
- Op welke letters zit het reliëfstreepje?
- Wat was de 2^e revolutie in de typografie?
- Wie heeft het wereldrecord typen op haar naam staan?
- Etc